

Vladimír Ledecký, prvo slovaško socialno podjetje kot navdih ostalim

Senior Social Entrepreneurship

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.



TURKU AMK



e-c-c



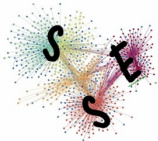
Erasmus+

Dobra praksa 2

Hrhovské služby, s.r.o. – prvo socialno podjetje na Slovaškem kot motivacija ostalim

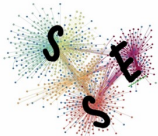
Poudarki

- Ustanovitev socialnih podjetij na Slovaškem.
- Hrhovské služby, s.r.o. - prvi primer socialnega podjetništva na Slovaškem.
- Podpora države socialnemu podjetništvu na Slovaškem.
- Motivacija za socialno podjetništvo.

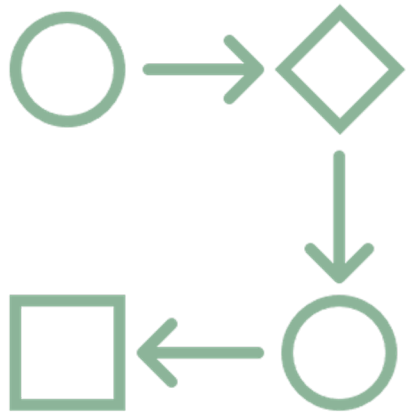


1. Vladimír Ledecký osnovne informacije

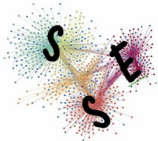
- **Podjetnikovo ime:** Vladimír Ledecký, ob ustanovitvi podjetja (2005) župan občine Spišský Hrhov, trenutno član Državnega sveta Slovaške republike
- **Ime podjetja:** Hrhovské služby, s.r.o.
- **Kraj:** Spišský Hrhov, Levoča region, Republika Slovaška
- **Dejavnosti:** Gradbena dela, zemeljska dela, košnja, sekanje lesa, popravila cest, proizvodnja lesa, proizvodnja in prodaja palet, kamnita dela, stiskanje slame, izolacija stavb, proizvodnja in prodaja palet.
- **Kontaktne podatki:**
 - Splet: <https://www.spisskyhrhov.sk/obec-2/organizacie-v-obci/hrhovske-sluzby-sro-rsp/>
 - E-naslov: vagnerova@spisskyhrhov.sk



2. Kako bi opisali postopek ustanovitve vašega socialnega podjetja?

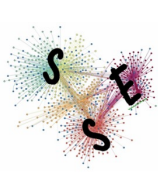


- Takrat sem bil župan mesta Spišský Hrhov in kot vas smo pripravljali razvojni načrt vasi.
- Med pripravami načrta je bilo pomembno, da je bilo vključenih čim več ljudi. Tako smo vanj vključili 70 ljudi. Eno od področij, ki smo jih začeli obravnavati, je bila 100% brezposelnost romske populacije in s tem povezana negativna vprašanja, povezana z izključeno skupnostjo.
- Da bi rešili problem romske skupnosti, smo prišli na idejo o ustanovitvi občinskega podjetja. Jasno nam je bilo, da ne bomo zaposlovali vseh, vedeli pa smo, da imamo lokalne vire, ki jih lahko uporabimo in zaposlimo vsaj nekatere. Nato se lotite obiskovanja šole, plačevanja davkov itd.
- Glavna ideja je bila ustvarjanje delovnih mest in socialna vključenost romske skupnosti v življenje na vasi.



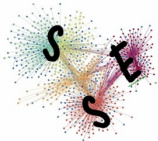
3. Kaj je bila glavna konkurenčna prednost, ki je motivirala vašo poslovno idejo?

- Drugo področje, ki smo ga želeli obravnavati, je bilo stabilizacija prebivalstva, ustavitev njihovega odtekanja za delo v druge regije, saj se je njihovo število pri nas hitro zmanjševalo.
- Naša prednost je bila, da smo imeli zemljo, z njo smo lahko nekaj trgovali. Začeli smo s pripravo zazidljivih parcel, kasneje z gradnjo stanovanj.
- Bila so obdobja, ko smo zaposlovali več kot 100 zaposlenih, po dostopnih cenah smo pripravili več kot 500 zazidljivih parcel, zato so se v našo vas začeli seliti tudi ljudje iz regije. Podprli smo model financiranja samopomoči pri gradnji družinskih hiš. Prebivalstvo se je začelo povečevati, ljudje so začeli graditi hiše.



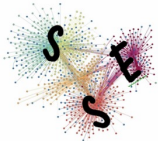
4. S kakšnimi izzivi se je vaš poslovni projekt soočal v začetni ali kasnejši fazi razvoja? Kako ste se spopadli z njimi?

- V času, ko so naše podjetje registrirali kot socialno podjetje, smo že imeli občinsko podjetje, v katerem smo zaposlovali prikrajsane občane. Preverili smo, ali si lahko sami preživijo, in če je tako, smo jih zaposlili. Ko smo postali socialno podjetje, smo zanje prejeli prispevek, ki ga prej nismo uporabljali.
- Naš cilj je bil od začetka ustvariti delovna mesta za težko zaposljive ljudi in pomagati lokalni skupnosti, ne pa ustvarjati dobiček.
- Vedno ob koncu leta pa smo ugotovili, da bi lahko imeli tudi dobiček. Ker je šlo za občinsko podjetje, smo rekli, da bomo 100% tega dobička vložili. Tako smo začeli načrtovati več aktivnosti za razvoj podjetja. Imeli smo tehnologijo in ljudi. Opredelili smo številne lokalne vire, ki smo jih kasneje uporabili.
- Naše dejavnosti smo razširili na obsežne gradbene dejavnosti, pekarno, kovaško delavnico, trgovino z domačimi izdelki, ki je podpirala tudi regionalne proizvajalce, zunanji bazen, ki ga upravljamo, destilarno, ki je v regiji manjkala, in telovadnico.



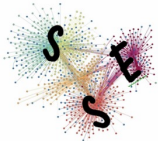
5. Kakšno podporo ste prejeli s strani javne uprave pri ustanovitvi podjetja (finančno, mentorsko, ...)?

- Prejeli smo podporo Kanadskega inštituta. Bili smo občina, ki je bila prva od občin in morda tudi prva od lokalnih skupnosti na Slovaškem, ki je ustvarila načrt družbenega in gospodarskega razvoja občine. V tem obdobju smo se srečali z organizacijo Canadian Institute, ki je bila financirana iz tujih virov. Od njih smo črpali informacije o razvojnem načrtu in o tem, kako deluje v svetu. Čeprav preko njih nismo mogli financirati razvojnega načrta, so nam ponudili možnost, da nas naučijo sestavljati in uporabljati v naši vasi. Tako bi lahko ustanovili občinsko podjetje.



6. Zakaj ste se odločili podpreti (postati nekakšen mentor) ustanovitev socialnih podjetij na Slovaškem? Zakaj jih imate za pomembne?

- Na Slovaškem je velik del nerazvitih regij. Vidim priložnost, da jih podpiram in razvijam z ustanovitvijo socialnih podjetij. Socialno podjetje v Hrhovu je bilo pozitiven primer, nekakšen motor za razvoj in spremembe. Poleg tega mu je uspelo vključiti romsko skupnost v življenje vasi, kar je treba doseči tudi v drugih regijah Slovaške.
- Podpora za ustanovitev socialnega podjetja je na Slovaškem precej pomembna. Kljub temu se socialna podjetja pojavljajo zelo počasi, trenutno jih imamo okoli 300. Nimamo voditeljev ali menedžerjev socialnega podjetništva.
- Ko so nas navdihnile druge lokalne oblasti, smo se začeli ukvarjati z dejstvom, da bi lahko socialno podjetništvo institucionalizirali v naši državi. Tako je nastal zakon o socialnih podjetjih. Nato je bil ustvarjen projekt, financiran iz evropskih virov, ki je ustvaril strukturo v vsakem regionalnem mestu, ki podpira ustanovitev socialnih podjetij. Težava je v tem, da jo sestavljajo ljudje, ki so prišli iz drugih projektov. So profesionalci, znajo pojasniti zakonodajo, a jim še vedno manjka konkretna znanja iz prakse. Zato še vedno vidim prostor za izboljšave na tem področju.



Viri in nadaljnje branje

- Sociálna ekonomika na Slovensku: *Registrované sociálne podniky – mapa* (2021). Retrieved from: <https://socialnaekonomika.sk/registrovane-sp-mapa/?csrt=12855056917787859613>
- Facebook. Vladimír Ledecký: *Prednáška o sociálnom podnikaní pre študentov Ekonomickej univerzity v Bratislave* (2021). Retrieved from: <https://www.facebook.com/104209377829196/videos/441111650281462>
- Spišský Hrhov. Oficiálna stránka obce: *Hrhovské služby, s.r.o.* (2021). Retrieved from: <https://www.spisskyhrhov.sk/obec-2/organizacie-v-obci/hrhovske-sluzby-sro-rsp/>
- Nový čas: *Táto dedina je unikát: Kedysi mali s Rómami problém, teraz sú ako rodina! Všetko vyriešila jedna vec* (2016). Retrieved from: <https://www.cas.sk/clanok/434679/tato-dedina-je-unikat-kedysi-mali-s-romami-problem-teraz-su-ako-rodina-vsetko-vyriesila-jedna-vec/>
- Trend: *Vladimír Ledecký: Som alergický na výrok, že Rómovia sú asociáli a zneužívajú systém* (2017). Retrieved from: <https://www.trend.sk/trend-archiv/vladimir-ledecky-som-alergicky-vyrok-romovia-su-asociali-zneuzivaju-system>
- Heroes: *Vladimír Ledecký: Rómovia nám vytvárajú zisky. Máme za ne kúpalisko aj pálenicu.* (2018). Retrieved from: <https://www.heroes.sk/vladimir-ledecky-rozhovor/>

